

EVA-Primeri

Päiväys: 10.3.2010

Edellinen päiväys: 2.3.2007

1. AINEEN TAI VALMISTEEN JA YHTIÖN TAI YRITYKSEN TUNNISTETIEDOT**1.1 Kemikaalin tunnistustiedot****1.1.1 Kauppanimi**

EVA-Primeri

1.1.2 Tunnuskoodi

1615

1.2 Kemikaalin käyttötarkoitus**1.2.1 Käyttötarkoitus sanallisesti ilmoitettuna**

Kengänpohjien esikäsittely ennen liimausta.

1.2.2 Toimialakoodi

DC 193 Jalkineiden valmistus

1.2.3 Käyttötarkoituskoodi

55 Muut kemikaalit

1.3 Valmistajan, maahantuojan tai muun toiminnanharjoittajan tunnistustiedot**1.3.1 Valmistaja, maahantuoja tai muu toiminnanharjoittaja**

FINTEX-TETRAKEM OY

1.3.2 Yhteystiedot**Katuosoite** MÄKIRINTEENTIE 13**Postinumero ja -toimipaikka** 36220 KANGASALA**Postiosoite** MÄKIRINTEENTIE 13**Postinumero ja -toimipaikka** 36220 KANGASALA**Puhelin** +358- 20 785 1210**Telefax** +358-3-379 1400**Sähköposti** fintex@fintex.fi**1.4 Hätäpuhelinnumero****1.4.1 Numero, nimi ja osoite**

Myrkytyskeskus, Hysksstenbäckinkatu 11, 00290 Helsinki, +358-9-4711 (vaihe), +358-9-471 977 (suora).

2. VAARAN YKSILÖINTI

Helposti syttyvää. Terveydelle haitallista: pitkäaikainen altistus voi aiheuttaa vakavaa haittaa terveydelle hengitettynä. Voi olla vaarallista sikiölle. Haitallista: voi aiheuttaa keuhkovaurion nieltäessä. Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

3. KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA**3.1 Vaaraa aiheuttavat aineosat**

3.1.1 CAS/EY-numero ja rek.nro	3.1.2 Aineosan nimi
108-88-3	Toluene

3.1.3 Pitoisuus
98 %

3.1.4 Varoitusmerkki, R-lausekkeet ja muut tiedot aineosasta
F; R11;Repr.Cat.3; R63;Xn; R48/20-65;Xi; R38;R67

3.1.7 Muut tiedot

EINECS-Nro: 203-625-9.

4. ENSIAPUTOIMENPITEET**4.2 Hengitys**

Potilas on siirrettävä raittiiseen ilmaan. On otettava yhteys lääkäriin, mikäli oireet jatkuvat. .

4.3 Iho

EVA-Primeri

Päiväys: 10.3.2010

Edellinen päiväys: 2.3.2007

Likaantuneet vaatteet voivat olla syttyviä. Saastunut vaatetus kastellaan ennen riisumista ja pestään ennen seuraavaa käyttöä. Iho pestään vedellä ja saippualla. On otettava yhteys lääkäriin, mikäli oireet jatkuvat. .

4.4 Roiskeet silmiin

Roiskeet silmissä huuhdeltava runsaalla määrällä vettä. Lääkärin hoitoon on hakeuduttava tarvittaessa. .

4.5 Nieleminen

Jos kemikaalia on nielty, ei saa oksennuttaa: hakeuduttava välittömästi lääkäriin hoitoon ja näytettävä tämä pakkaus tai etiketti. .

5. PALONTORJUNTATOIMENPITEET**5.1 Sopivat sammutusaineet**

Vaahto, jauhe ja hiilidioksidi. .

5.2 Sammutusaineet, joita ei pidä käyttää turvallisuussyistä

vesi.

5.3 Erityiset altistumisvaarat tulipalossa

Palossa muodostuvat hajoamistuotteet voivat olla terveydelle vaarallisia. Höyryt ovat ilmaa raskaampia ja leviävät pitkin maanpintaa ja lattiaa. .

5.4 Erityiset suojaimet tulipaloa varten

Paineilmahengityslaitte ja täydellinen suojavarustus. .

5.5 Muita ohjeita

Astioita jäähdytetään riittävältä etäisyydeltä vesisuihkulla. .

6. TOIMENPITEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖISSÄ**6.1 Ohjeet henkilövahinkojen estämisestä**

Päästöalueella olevat evakoidaan tuulen yläpuolelle. .

6.2 Ohjeet ympäristövahinkojen estämisestä

Palo- ja räjähdysvaara eliminoidaan eristämällä alue sytytyslähdeistä ja estämällä höyryn kerääntyminen syvennyksiin ja suljettuihin tiloihin. Valmistetta ei saa päästää viemäriin, vesistöön eikä maaperään. .

6.3 Puhdistusohjeet

Imeytetään esim. hiekkaan, kerätään tiiviisti suljettaviin astioihin ja siirretään hävitettäväksi. .

6.4 Muita ohjeita

Höyryt ovat ilmaa raskaampia ja leviävät pitkin maanpintaa ja lattiaa. Merkittävistä vuodoista ilmoitettava paikallisille viranomaisille. .

7. KÄSITTELY JA VARASTOINTI**7.1 Käsittely**

Vältettävä toistuvaa tai pitkäaikaista ihokosketusta. Käytettävä sopivaa suojavaatetusta ja silmien- tai kasvonsuojainta. Huolehdi hyvästä ilmanvaihdosta. Vältettävä höyryn hengittämistä. Estettävä staattisen sähkön aiheuttama kipinöinti. Eristettävä sytytyslähdeistä - Tupakointi kielletty. Höyry voi edetä maan pintaa pitkiäkin matkoja ja kerääntyä kuoppiin. Ei saa tyhjentää viemäriin. .

7.2 Varastointi

Säilytettävä paikassa, jossa on hyvä ilmanvaihto. Säilytettävä tiiviisti suljettuna. .

8. ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖNSUOJAIMET**8.1 Altistuksen raja-arvot****8.1.1 HTP-arvot**

108-88-3	Toluene	50 ppm (8 h)	100 ppm (15 min)
		190 mg/m ³ (8 h)	380 mg/m ³ (15 min)
		iho, liite2	

EVA-Primeri

Päiväys: 10.3.2010

Edellinen päiväys: 2.3.2007

8.2 Altistumisen ehkäiseminen**8.2.1 Työperäisen altistuksen torjunta**

Pese kädet ennen taukoja ja työpäivän jälkeen. .

8.2.1.1 Hengityksensuojaus

Orgaanisille liuottimille tarkoitettua hengityssuojainta (suodatintyyppi A2) on käytettävä tarvittaessa. .

8.2.1.2 Käsiensuojaus

Kumi- tai muovikäsineet. .

8.2.1.3 Silmiensuojaus

Roiskevaaran uhatessa käytettävä suojalaseja. .

8.2.1.4 Ihonsuojaus

Iho on suojattava tarvittaessa. .

8.2.2 Ympäristöaltistuksen ehkäiseminen

Valmistetta ei saa päästää viemäriin, vesistöön eikä maaperään. .

9. FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET**9.1 Yleiset tiedot (olomuoto, väri, haju)**

Väritön neste, jolla ominaishaju. .

9.2 Terveyden, turvallisuuden ja ympäristön kannalta tärkeät tiedot**9.2.2 Kiehumispiste/kiehumisalue**

110-111°C.

9.2.3 Leimahduspiste

4°C.

9.2.4 Syttyvyys (kiinteät aineet, kaasut)

480-535°C.

9.2.5 Räjähdysominaisuudet**9.2.5.1 Alempi räjähdysraja**

1,2 til- % .

9.2.5.2 Ylempi räjähdysraja

8,0 til- % .

9.2.7 Höyrynpaine

1 kPa (0°C), 3-3,5 kPa (20°C).

9.2.8 Suhteellinen tiheys

noin 0,9.

9.2.9 Liukoisuus**9.2.9.1 Vesiliukoisuus**liukenematon: 0,515 g/m³.**9.2.10 Jakautumiskerroin: n-oktanoli/vesi**

log Pow=2,65.

9.2.11 Viskositeetti Kinemaattinen viskositeetti: 0,63 mm²/s (25°C).**9.2.12 Höyryntiheys**

3,1 (ilma = 1).

10. STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS**10.1 Vältettävät olosuhteet**

Vältettävä lämpöä, kipinöintiä, avotulaa ja hapettavia olosuhteita. .

10.3 Vaaralliset hajoamistuotteet

Hiilidioksidi ja hiilivedyt.

11. MYRKYLLISYYTEEN LIITTYVÄT TIEDOT**11.1 Välitön myrkyllisyys**

LD50(suun kautta/rotta) => 2000mg/kgKD50/Ihon kautta/kani) => 2000 mg/kgLC50hengitysteitse /4h/rotta => 20 mg/l.

11.2 Ärsyttävyyys ja syövyttävyyys

Ärsyttää silmiä ja ihoa. .

11.3 Herkistyminen

Ei ole arvioitu herkistäväksi.

11.4 Subakuutti, subkrooninen ja pitkäaikaismyrkyllisyys

EVA-Primeri

Päiväys: 10.3.2010

Edellinen päiväys: 2.3.2007

Terveydelle haitallista: pitkäaikainen altistus voi aiheuttaa vakavaa haittaa terveydelle hengitettynä. Voi olla vaarallista sikiölle.

11.5 Kokemusperäinen tieto vaikutuksista ihmisiin

Liika-altistus aiheuttaa huumausta, pahoinvointia, päänsärkyä ja lopulta narkoottisia vaikutuksia. Nieltynä tuote ärsyttää ruoansulatuskanavaa. Haitallista: voi aiheuttaa keuhkovaurion nieltäessä. Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta. Toistuva altistus voi aiheuttaa ihon kuivumista tai halkeilua.

12. TIEDOT KEMIKAALIN VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE**12.1 Ekotoksisuus****12.1.1 Myrkyllisyys vesieliöille**

Myrkyllistä vesieliöille. : LC/EC/IC50 = 1-10 mg/l (kala)Haitallista vesieliöille. : LC/EC/IC50 => 100 mg/l (Selkärangattomat)LC(EC/IC50 => 100mg/l (levä).

12.2 Kulkeutuvuus

Tuote on liukenematon ja kelluu veden pinnalla. Tuote on helposti haihtuva. Haitallista luonnossa, maaperän ja pohjaveden saastumisvaara. .

12.3 Pysyvyys ja hajoavuus**12.3.1 Biologinen hajoavuus**

Tuote on nopeasti hajoava.

12.3.2 Kemiallinen hajoavuus

Hapettuu nopeasti ilmassa fotokemiallisen reaktion kautta.

12.4 Biokertyvyys

Tuotteen kertyvyys eliöihin lienee heikko.

13. JÄTTEIDEN KÄSITTELYYN LIITTYVÄT NÄKÖKOHDAT**13.1 Likaantunut pakkaus**

Tuote on ongelmajätettä. Tyhjät astiat voidaan toimittaa kaatopaikalle tai metallin keräykseen. .

14. KULJETUSTIEDOT

14.1	YK-numero	1993
14.2	Pakkausryhmä	II.
14.3	Maakuljetukset	
14.3.1	Kuljetusluokka	3
14.3.2	Vaaran tunnusnumero	33.
	ADR/RID-varoituslipukkeet	3.
14.3.3	Rahtikirjan mukainen nimitys	Palava neste
14.4	Merikuljetukset	
14.4.1	IMDG-luokka	3.
14.4.2	Oikea tekninen nimi	Flammable liquid, n.o.s.
	Pakkausryhmä	II.
	Merta saastuttava aine	no.
	Oheisvaarat	-
	IMO-Varoituslipukkeet	3.
14.4.3	Muita tietoja	IMDG 3126, Flash Point 4°C, EmS nro 3-07.
14.5	Ilmakuljetukset	
14.5.1	ICAO/IATA-luokka	3.
14.5.2	Oikea tekninen nimi	toluene.
	ICAO-Varoituslipukkeet	3.

EVA-Primeri

Päiväys: 10.3.2010

Edellinen päiväys: 2.3.2007

15. LAINSÄÄDÄNTÖÄ KOSKEVAT TIEDOT**15.1 Varoitusetiketin tietoja****EY-numero** 203-625-9**15.1.1 Valmisteen varoitusmerkin kirjaintunnus ja varoitusmerkin nimi**

F Helposti syttyvä

Xn Haitallinen

15.1.2 Varoitusetikettiin merkittävien aineosien nimet

Toluenei

15.1.3 R-lausekkeet

R11 Helposti syttyvää.

R38 Ärsyttää ihoa.

R48/20 Terveydelle haitallista: pitkäaikainen altistus voi aiheuttaa vakavaa haittaa terveydelle hengitettynä.

R63 Voi olla vaarallista sikiölle.

R65 Haitallista: voi aiheuttaa keuhkovaurion nieltäessä.

R67 Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

15.1.4 S-lausekkeet

S2 Säilytettävä lasten ulottumattomissa.

S36/37 Käytettävä sopivaa suojavaatetusta ja suojakäsineitä.

S62 Jos kemikaalia on nielty, ei saa oksennuttaa: hakeuduttava välittömästi lääkärin hoitoon ja näytettävä tämä pakkaus tai etiketti.

S46 Jos ainetta on nielty, hakeuduttava heti lääkärin hoitoon ja näytettävä tämä pakkaus tai etiketti.

15.1.5 Eräitä valmisteita koskevat erityisvaatimukset**16. MUUT TIEDOT****16.1 Luettelo kemikaalia koskevista R-lausekkeista**

R11 Helposti syttyvää.

R38 Ärsyttää ihoa.

R48/20 Terveydelle haitallista: pitkäaikainen altistus voi aiheuttaa vakavaa haittaa terveydelle hengitettynä.

R63 Voi olla vaarallista sikiölle.

R65 Haitallista: voi aiheuttaa keuhkovaurion nieltäessä.

R67 Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

16.4 Lisätiedot

Valmistaja.

16.6 Lisäykset, poistot ja muutokset

1) Edellinen tuotetta koskeva käyttöturvallisuustiedote. 2) Tiedotteen uusimishetkellä voimassa oleva vaarallisia kemikaaleja ja niiden tiekuljetusta sekä käyttöturvallisuustiedotetta koskeva lainsäädäntö 3) Aineosien valmistajien käyttöturvallisuustiedotteita.

Päiväys

10.3.2010

Allekirjoitus

Kristiina Välisalmi.